



# Dokument nr. 8:83

(2004-2005)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm, Lodve Solholm og Arne Sortevik

## Forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm, Lodve Solholm og Arne Sortevik om tilslutning til Den europeiske patentkonvensjonen (EPC)

Til Stortinget

### BAKGRUNN

#### Begrunnelse

Norge håndterer patenter annerledes enn andre europeiske land. En tilslutning til EPC gir norske bedrifter millionbesparelser, styrket konkurransekraft og bedre muligheter for deltakelse i internasjonalt industrisamarbeid.

#### Innledning

Den europeiske patentorganisasjon (EPO) er opprettet i medhold av EPC 5. oktober 1973. Norge har undertegnet, men ikke ratifisert avtalen.

Forslagsstillerne vil minne om at Norge var blant initiativtagerne til det europeiske patentsamarbeidet helt fra starten av uten at en innmeldelse er blitt realisert. Saken ble utredet første gang i 1976 (NOU 1976:49), men 29 år senere er europapatent-konvensjonen ennå ikke ratifisert. Et interdepartementalt embetsmannsutvalg har arbeidet med patentsaken i et års tid, og en utredning forventes å foreligge nært frem i tid. Forslagsstillerne mener det er svært uheldig at prosessen har trukket ut helt unødvendig. Norsk patentlovgivning er svært lik den europeiske, og det er kun nødvendig med mindre justeringer av lovverket for å kunne tilsluttes EPC. Forslagsstillerne viser til at alle europeiske land som det er naturlig for Norge å sammenlikne seg med, har ratifisert konvensjonen for lenge siden, Sverige kom med i 1976, Danmark i 1990, Finland i 1996 og Island i 2004.

Se oversikt nedenfor over hvilke land som er med og hvilke som ønsker å bli med. De sistnevnte land har inngått særavtaler med EPO og kan ikke gå inn i samarbeidet som fullverdig medlem før de har bygget opp et tilfredsstillende rettslig rammeverk nasjonalt. Norge, som eneste land, somler i denne prosessen.

#### *Disse landene er tilsluttet EPC:*

Belgia, Bulgaria, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Hellas, Irland, Island, Italia, Kypros, Liechtenstein, Litauen, Luxembourg, Monaco, Nederland, Polen, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spania, Storbritannia, Sveits, Sverige, Tsjekia, Tyrkia, Tyskland, Ungarn og Østerrike.

#### *Disse landene vil inn:*

Albania, Bosnia/Herzegovina, Kroatia, Latvia, Makedonia, Serbia/Montenegro.

#### *Her skjer det ingenting:*

Norge.

#### Situasjonsbeskrivelse

Forslagsstillerne viser til at antallet patentsøknader i Norge ligger under gjennomsnittet i sammenliknbare land. Ifølge OECD-statistikk søker våre naboland flere patenter regnet etter innbyggertallet. Islandingene søker dobbelt så mange, danskene 3 ganger så mange, finner og svensker 5 ganger så mange, mens EU-gjennomsnittet ligger nesten 3 ganger høyere enn i Norge. Fordi det finnes en klar sammenheng mellom patentaktivitet og et lands industrielle utvikling, er det all grunn til å ta dette alvorlig. Bare ca. 20 pst. av patentsøknadene i fjor kom fra norske søkere.

Samarbeidet innenfor EPO innebærer at man ved en søknad kan få patent i alle land som har tiltrådt konvensjonen. I EPO-søknaden krysses av for de land det søkes patent i. Hvorvidt søknaden er ny og patentbar undersøkes sentralt (Haag og München). Innvilgelsen skjer også sentralt i EPO. Dette betyr en stor forenkling.

En ratifisering av Europapatentkonvensjonen vil gi næringslivet betydelige fordeler. Søknad inngis til EPO direkte, uten å måtte gå gjennom fullmektig bosatt i EPC-medlemsstat. Ved at norske søkere i dag må gå gjennom et ekstra ledd, vil kvaliteten på søknaden kunne svekkes. Jo flere ledd det er i kommunikasjonen mellom søker og innvilgende myndighet, desto større fare foreligger for at viktige detaljer kan overses.

Kr 30 000	for innlevering av EPC-søknad til EPO
Kr 15 000 til kr 30 000	for prosedering
Kr 10 000	i forbindelse med betalig av årsavgifter (EPC-fullmektig må brukes som postkasse).
Kr 15 000 til kr 30 000	for særskilt nasjonal videreføring (for eksempel hvor søknad i USA videreføres i EPC og Norge).
Kr 20 000 til kr 50 000	for særskilt søknad i Norge

Totalt beløper dette seg til mellom kr 90 000 og kr 150 000 i merkostnad for hver patentsøknad. Beløpets størrelse vil kunne variere, avhengig av den enkelte saks kompleksitet.

Forslagsstillerne oppsummerer de viktigste fordelene ved en tilslutning til Europapatentkonvensjonen:

– Billigere for søker

Hovedgrunnen til økte kostnader er at bare godkjente EPO-fullmektiger kan inngi EPO-søknader. For å kunne bli EPO-fullmektig må man være bosatt i en EPO-stat. Dessuten må norske søkere levere inn ekstra søknad for å sikre seg i hjemmemarkedet. Dette innebærer dobbeltarbeid.

– Høyere nivå på patentkompetansen i Norge

For å kunne bistå en søker overfor EPO må fullmektigen være borger av en medlemsstat, ha sitt sete i en medlemsstat og dessuten ha gjennomgått EQE (The European Qualifying examination). Dette er en omfattende eksamen hvor kandidaten skal vise tilstrekkelige kunnskaper om blant annet EPC. Det er også krav om praksis. Dersom Norge blir medlem, vil norske fullmektiger måtte skaffe seg denne kompetansen.

Hvis Norge slutter seg til konvensjonen, vil også norske søkere kunne slippe å inngi særskilt nasjonal søknad for å sikre seg på hjemmemarkedet. Dette innebærer en klar forenkling.

Den forenklingen en EPC-tilslutning vil innebære, gir store besparelser for den enkelte norske søker. Så lenge Norge står utenfor EPC-samarbeidet, pådrar norske søkere seg store merkostnader. Forslagsstillerne viser til tallmateriale innhentet av Næringslivets Hovedorganisasjon (2003) som underbygger dette. Det understrekes at tallene innebærer merkostnader norske søkere pådrar seg til ekstra patentfullmektig og fordi hjemmemarkedssøknaden må særbehandles.

– Norge blir et mer interessant marked

Ved norsk EPC-medlemskap vil europapatentet omfatte norsk territorium, noe som gjør Norge mer synlig som marked også for utenlandske aktører. Dette vil gi økt interesse for norsk næringsliv, både fra investorer og andre potensielle samarbeidspartnere.

– Fjerning av stempel som patent-/innovasjons-sinke

Det at Norge, snart som eneste europeiske stat, ikke er med i EPC-samarbeidet, sender et signal om at landet er mindre engasjert i sikring av industrielle rettigheter og innovasjon. Blir Norge medlem og får fjernet dette stempelet, vil landet bli et mer attraktivt lokaliseringssted for næringslivet.

### Konklusjon

Forslagsstillerne mener at hensynet til den enkelte norske patentsøker tilsier EPC-tilslutning. Det vil også være vesentlig for Norges deltakelse i internasjonalt industrisamarbeid. Europa ligger etter USA og Japan hva gjelder patentbeskyttelse. Dersom Norge ikke skal nyttiggjøre seg de europeiske mulighetene, vil betingelsene for norske oppfinnere begrenses ytterligere.

**FORSLAG**

Forslagsstillerne fremmer på denne bakgrunn følgende

ratifiseres snarest mulig og senest innen utgangen av 2005.

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen fremme de nødvendige forslag slik at Den europeiske patentkonvensjonen

11. mai 2005